

ششمین اشار

مجموعه زندگیم زنده، اشارگران بهداری
سپاه قدس استان گیلان

نویسنده: محمد رضا بینش برهمند

سرشناسه	پیش برهمند، محمدرضا، ۱۳۴۸ -
عنوان و نام پدیدآور	شمیم اینار: مجموعه زندگی‌نامه اینارگران پیداری سپاه قدس استان گیلان / نویسنده محمدرضا پیش برهمند؛ ویراستار هاید راسگو؛ گروه تحقیق سیده رقیه ترمه قاضیانی.
مشخصات نشر	رشت: باران نقره‌ای، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	۲۹۷ ص:، مصور.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۹۷۰۶۴-۸-۸
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
موضوع	اینارگران جنگ — ایران — خاطرات
موضوع	War participants — Iran — Diaries
موضوع	اینارگران جنگ — ایران — گیلان — سرگذشتنامه
موضوع	War participants — Iran — Gilan — Biography*
موضوع	جانبازان — ایران — گیلان — خاطرات
موضوع	Disabled veterans — Iran — Gilan — Diaries
موضوع	جنگ ایران و عراق، ۱۳۶۷-۱۳۵۹ — خاطرات
موضوع	Iran-Iraq War, 1980-1988 — Personal narratives
شناسه افزودن	ترمه قاضیانی، سیده رقیه، ۱۳۵۶ -
رده‌بندی کنگره	DSR۱۶۲۸/ب۹۸۴ش۸۱۰۶
رده‌بندی دیوپی	۹۵۵/۰۸۴۳۰۹۲۲
شماره کتابشناسی ملی	۷۷۳۲

انتشارات باران نقره‌ای

نشانی دفتر مرکزی: رشت، جابان ختی، پلاک ۱۳ تختی طبقه دوم

تلفن تماس: ۰۱۳-۳۳۲۶۱۷۸۰ و ۰۱۳-۳۳۲۶۱۷۸۱ و ۰۹۳۶۵۶۰۶۲۸۱

سایت: www.baranpub.com نشانی الکترونیک: Pub.baran@gmail.com

شمیم اینار

نویسنده: محمدرضا پیش برهمند

ویراستار: هاید راسگو

گروه تحقیق: سید رقیه ترمه قاضیانی (جامعه پژوهشگران قدس)

ناشر: انتشارات باران نقره‌ای

حروفچینی و صفحه‌آرایی: هنر و اندیشه

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۶

شمارگان: ۱۰۰۰

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۷۰۶۴-۸-۸

قیمت: ۲۵۰۰۰ تومان

کلیه حقوق برای مولف محفوظ می‌باشد.

فهرست

پیشگفتار.....	۹
مقدمه.....	۱۵
ایثارگر منسوب به ابراهیم زاده.....	۱۷
جانباز فریبرز باقری.....	۴۳
جانباز علیرضا پسندید.....	۴۹
جانباز احمدعلی جمشیدی.....	۵۷
جانباز محمدعلی حق پرست.....	۶۵
ایثارگر احمد حقیقی پور چوکامی.....	۷۷
ایثارگر هوشنگ دلخوش صفرا بسته.....	۸۵
جانباز کاظم دلسوز چهارده.....	۹۳
ایثارگر سیاوش رجبی.....	۹۹
ایثارگر رمضان رحمت نیا.....	۱۰۵
ایثارگر حبیب رمضانپور.....	۱۱۳
جانباز محمد سرمعلی زاده.....	۱۲۳
جانباز محمد سیار.....	۱۳۱
جانباز داوود شعبانی.....	۱۴۱
جانباز محمدتقی عاشورزاده.....	۱۴۷
جانباز ولی علی پور خمیرانی.....	۱۵۵
جانباز عبدالکریم علی دوست.....	۱۶۳
جانباز سیداکبر عطایی.....	۱۷۳
جانباز هادی فاضل نیا فومنی.....	۱۸۱
جانباز خسرو قربانی.....	۱۸۹
جانباز محمد قربانی کفترو دی.....	۱۹۵

۲۰۳		جانباز محمدحسین محمدزاده
۲۱۱		جانباز محمدابراهیم محمدی
۲۲۱		جانباز سید داوود نبی زاده گشتی
۲۲۷		جانباز حمداله نظربین
۲۳۵		جانباز سیدرضا نورانی
۲۴۵		ایشارگر حمیدرضا یکتاپرست
۲۵۷		ضمایم

پیشگفتار

بی شک، یکی از نتایج ارزشمند جنگ، سازماندهی تدریجی سپاه پاسداران به عنوان یک سازمان کارآمد نظامی در طول هشت سال دفاع مقدس بوده است. یگان‌ها و رسته‌های مختلف سپاه، به طور تدریجی و در گذرگاه جنگ، شکل گرفته و آبدیده شدند. واحد بهداری سپاه پاسداران نیز از این قاعده، مستثنی نبود.

با شروع جنگ و حضور سپاه به عنوان استوانه دفاعی کشور، هر کجا خط دفاع از تجاوز دشمن توسط سپاه پاسداران شکل می‌گرفت کمی عقب‌نشینی رخ داد، با وجود مشقتها و کمبودهایی که وجود داشت، واحد بهداری نیز تشکیل شد و به مداوای مریضین جنگ می‌پرداخت. همان طور که می‌دانیم در ماه‌های آغازین جنگ، به دلیل حاکمیت تفکر کلاسیک و سیاست‌های نظامی بنی‌صدر، ایران توفیق چندانی در عقب‌راندن نیروهای عراقی کسب نکرده بود، اما با گذشت زمان و به‌خصوص پس از عزل بنی‌صدر از فرماندهی کل قوا توسط امام خمینی (ره)، عرصه برای نیروهای انقلابی و مردمی در جنگ فراهم گردید. در همین چارچوب، سپاه پاسداران با رویکرد نظامی جدید که برخاسته از جوهره انقلاب اسلامی و روحیه مذهبی و انقلابی مردم ایران بود، توانست ابتکار عمل را در جبهه‌های جنگ به‌دست بگیرد و با نگاه اعتقادی و انقلابی، پیروزی‌های بزرگی را به

ارمغان بیاورد. در واقع یکی از ویژگی‌های بارز سپاه در مقابله با دشمن، شکستن قواعد کلاسیک جنگی روز دنیا بود که با مطالعه چگونگی تکوین سپاه، این خصیصه را می‌توان در اجزا مختلف ساختار آن مشاهده کرد.

واحد بهداری سپاه پاسداران نیز مانند دیگر ارکان سپاه با همین روحیه و نگاه به جنگ توانست به خوبی وظیفه پشتیبانی از نیروهای رزمنده را ایفا نماید. واحد بهداری در سازمان‌های نظامی دنیا، به عنوان یک واحد پشتیبانی خدمات رزمی محسوب می‌شود. نحوه و سیستم آرایش و حضور عناصر و فضاها در جنگ در قالب ارتش‌های کلاسیک دنیا معلوم و معین است، اما بهداری سپاه پاسداران همان‌طور که ذکر شد یک نهاد نظامی انقلابی بود و بسیار متفاوت و موفق عمل کرد. به طور مثال، پُست امدادگران در ارتش‌های کلاسیک، در فاصله چهار و پنج کیلومتری خط برپا می‌شود که این فاصله در بهداری سپاه پاسداران، به گواه اسناد موجود، پنجاه الی دویست متر بود.

ایستگاه‌های تخلیه و درون‌مان با همان اورژانس یگان‌ها، اگر در ارتش‌های کلاسیک با فاصله سی کیلومتری خط تشکال می‌شد، این فاصله در جنگ ایران و عراق به دو الی چهار کیلومتر تقلیل یافت و بیمارستان‌های سحرک و صحرایی که در فاصله حدود چهل و پنج کیلومتری خط احداث می‌شدند در جنگ با در فاصله پانزده کیلومتری برپا می‌شدند. گواه عملکرد موفق و خالصانه بهداری سپاه در دفاع مقدس همین نزدیکی بیش از حد به خط و رزمندگان است. با توجه با ماهیت بهداری و پشتیبانی بودن آن، از پاکبختگی و شجاعت پرسنل این واحد در طول جنگ، حکایت دارد. می‌توان گفت، واحد بهداری سپاه پاسداران در طول هشت سال دفاع مقدس به دلیل عواملی که در زیر می‌آید بیش از حد تصور و محاسبه، میزبان مجروحین رزمنده بوده است:

- ۱- حجم گسترده بمباران‌های هوایی دشمن.
- ۲- آتش‌های سنگین و نامحدود توپخانه و ادوات دشمن در عملیات‌ها.
- ۳- به کارگیری گسترده سلاح‌های مختلف شیمیایی توسط دشمن.
- ۴- کوتاه بودن دوره‌های آموزشی رزمندگان و بالطبع عدم رعایت دقیق موارد ایمنی.
- ۵- تعداد زیاد داوطلب خودی.

البته در کنار مسایلی که ذکر شد، بهداری سپاه نیز مانند دیگر بخش‌های نیروهای دفاعی کشور از مشکلات زیادی رنج می‌برد که کمبود امکانات موتوری و اورژانسی برای انتقال مجروحین به بیمارستان‌ها، این بارزترین کمبودها بود. عدم تأمین تجهیزات دارویی و درمانی برای مداوای مجروحین نیز یکی دیگر از این مشکلات بود که با همکاری وزارت بهداری تأمین داروها به سختی امکان پذیر شد. کمبود پرسنل آموزش دیده و متخصص نیز مشکل دیگری بود. برآیند این مشکلات باعث شد در برهه‌ای از جنگ، طرح ادغام بهداریهای سپاه و ارتش به عنوان راه حلی برای فائق آمدن بر مشکلات پیشنهاد شود که به دلیل زمان گیر بودن آن و فقدان شرایط طبیعی برای اجرای این طرح، بهداری سپاه با چارتر خدماتی پیرین به کار خود ادامه داد.

واحد بهداری سپاه سازماندهی شده شامل قسمت‌های تخصصی درمان، دارو و تجهیزات پزشکی، بهداشت، مسکن، امداد و انتقال و دفتر تحقیقات بود و زیر مجموعه‌هایی با عنوان بهداری‌های لشکر داشت که مسوولیت بهداشت و امداد لشکرها را به عهده داشتند و زیر نظر آنها واحدهای بهداری و بهداشت تیپ‌ها و سپس پُست‌های امدادی به امر خطیر بهداری در جنگ می‌پرداختند. اهمیت این واحد در جنگ، سبب شد در سال ۱۳۶۲ شورای عالی سپاه پاسداران، استقلال بهداری سپاه پاسداران را تصویب کند و اینکه این واحد مستقیماً زیر نظر رئیس ستاد مرکزی انجام وظیفه نماید. مسأله دیگری که وجود داشت فقدان عقبه مناسب و کافی برای بهداری سپاه بود که پایگاه‌های آن به دلیل نزدیکی به خط، حداکثر تا بیست کیلومتری خطوط دفاعی انجام وظیفه می‌کردند. به جز آن، در سطح استان‌ها و شهرستان‌های دیگر توان کافی برای ارایه خدمات درمانی به مجروحین و آسیب دیدگان جنگ وجود نداشت که این مهم باعث شد در سال ۱۳۶۳ مرکز امداد پزشکی سپاه پاسداران به عنوان تشکیلاتی وابسته به بهداری سپاه پاسداران در مرکز هر منطقه با استان تشکیل شوند. هدف کلی از تأسیس این نهاد، راهنمایی، پذیرش، پیگیری، ترخیص و درمان مصدومین و مجروحین حین مأموریت‌های سپاه بود که البته در اکثر موارد، مشاوره و راهنمایی بیماران عادی نیز توسط این واحد انجام می‌گرفت. تهیه و تنظیم آمار مجروحین جنگی با هماهنگی مسوولین ذیربط و ارایه

آن به مقام قانونی نیز از دیگر خدمات این مجموعه بود.

در کنار تنوع و تعدد مسوولیت‌ها و وظایفی که بهداری سپاه با آنها درگیر بود، یکی از موضوعاتی که از همان سال‌های ابتدایی جنگ به طور ویژه، فکر و ذهن مسوولین بهداری را به خود مشغول ساخت، استفاده ارتش عراق از سلاح‌های شیمیایی علیه رزمندگان اسلام بود. عدم آمادگی ذهنی و فقدان توانمندی‌های لازم برای مقابله با به کارگیری حجم گسترده سلاح‌های شیمیایی توسط عراق علیه نیروهای داوطلبی که از آموزش‌های لازم برای مواجهه با این پدیده برخوردار نبودند، کار را برای بهداری سپاه بسیار دشوار ساخته بود. کسب تجارب لازم و دستیابی به ابتکارات و نوآوری‌های ویژه در مقابله با - ملات شیمیایی دشمن، از جمله دستاوردهای موفق بهداری سپاه در جنگ، محسوب می‌شد.

در این مسیر پر فراز و نشیب از بدو تأسیس سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و تشکیل واحد بهداری سپاه، چهل و دو سال در آن هشت سال دفاع مقدس و حتی بعد از اتمام جنگ تحمیلی، مسوولین امر برای نیل به اهداف کوتاه مدت و چشم انداز دراز مدت در جهت خود اتکایی در امور بهداشتی، درمانی، آموزش علوم پزشکی، به حول قوه الهی این نهال نوپا و شاداب به مرور زمان آبدیده شد و در عرصه پهنه وجود مقدس سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایرانی، با حضور در عملیات‌های متعدد رزمی در جبهه‌های حق علیه باطل در ارایه خدمات شایان بهداشتی و درمانی ایثار و جانفشانی‌های فراوانی را به نمایش گذاردند و پس از جنگ نیز این تکلیف و وظیفه خطیر را در جای جای ایران اسلامی استمرار بخشیدند و حتی در مناطق محروم به هموطنان، خدمات ارزنده‌ای را در حیطه آموزش، بهداشتی و درمانی ارایه نموده است.

به فضل الهی در مرکز آموزش دانشگاهی خود نیروهای تحصیل کرده در مقاطع مختلف کارشناسی، کارشناسی ارشد، متخصص و فوق تخصص در رشته پزشکی و پیراپزشکی تربیت نموده و بیانگر همتی بلند و قابل تحسین بوده که در سطوح کمی و کیفی به آن دست یافته است. و از افتخارات بهداری سپاه می‌توان به این مقوله اشاره کرد که همواره به طور خود جوش، داوطلبانه پرسنل متعدد و انقلابی، متخصص و فوق تخصص

مغرب و تجهیزات پیشرفته کلینیکی و پاراکلینیکی، با هدف خدمات رسانی و قرب حضرت دوست اقدام به چنین حرکت‌های جهادی می‌نمایند.

امید است، با برخورداری از عنایات خداوند سبحان و بهره‌مندی از توجهات حضرت ولی عصر (عج) به منویات مقام معظم رهبری، و با پیروی از سیره و راه نورانی شهدای بهداری سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، از ترویج دهندگان، تعهد، تخصص و اخلاق حسنه در جامعه باشیم.

«اسامی مسئولین بهداری سپاه پاسداران انقلاب اسلامی استان گیلان از بدو تأسیس»

- جناب آقای عابدی
- جناب آقای سید علی نوری - مدی
- جناب آقای اسداله پورهمایه
- جناب آقای منصور ابراهیم‌زاده
- جناب آقای دکتر احمدرضا نبوی
- جناب آقای دکتر شعبانی نژاد
- جناب آقای فاتحی
- جناب آقای محمدعلی حق‌پرست
- جناب آقای دکتر علی آقازاده
- جناب آقای عبدالکریم علیدوست
- جناب آقای دکتر مسعود اسلامی

مقدمه

هشت سال دفاع و مقاومت مستحکم ناپذیر نظام اسلامی در مقابل رژیم بعث از بزرگترین حوادث تاریخی است که گویا زاموش نخواهد شد. این جنگ ریشه در جنگ تاریخی دو جبهه کفر و اسلام داشت و لذا باید بر آن از نگاه ملی و منطقه‌ای به اهداف، ثمرات و نحوه عملکرد دو طرف جنگ نظر افکند. این جنگ از حالت میان دو کشور همسایه به شکل خیلی بزرگ میان یک انقلاب و همه، خائنین آنها اعم از ابرقدرتهای شرق و غرب و وابستگان آنها درآمده بود. در سی و یک شهریور سال ۱۳۵۹ که رژیم عراق تهاجم سرتاسری خود به ایران را سامان داد هرگز بر این پندار نبود که مردم ایران برای دفاع از مرزهای دین، سرزمین، حیثیت و شرافت خود به پا خیزند و مثل حوادثی را خلق کنند که جهانیان را حیرت زده کند.

رژیم بعث آمده بود تا سه روزه یا هفت روزه حاکمیت خود را به سرزمینی با جغرافیای بزرگتر، جشن بگیرد و آنچنان قطعی از فتح و پیروزی سخن می‌گفتند که گویی هیچگونه مانعی بر سر راه آنان نیست، اما آنچه خط بطلان بر تمامی این پندارهای باطل کشید، همت جوانان مومن بود که با انقلاب، متولد شده بودند و با عزمی آهنین در مقابل تمامی کفر و ستیز خود را آماج تیرها قرار دادند. در این دفاع مقدس، تابلوهای فاخر و زیبا و صحنه‌هایی ناب از شکوه ایثار و جهاد و عشق به خالق هستی، نقاشی شد که رنگ و بوی

صدق و صفا، خلوص و مردانگی و پاکی داشت که خمیر مایه تمام آنها ولایت‌پذیری و تبعیت از ولی امر زمانشان بود. حضور حماسی و مخلصانه نیروهای بهداری اعم از پزشک، پیراپزشک و امدادگران جان برکف واحد بهداری سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در عرصه‌های نبرد از خطوط مقدم تا بیمارستان‌های صحرایی و مراکز درمانی پشت جبهه در جهت رفع آلام مجروحان و آسیب دیدگان ناشی از حملات ددمنشانه‌ی رژیم بعثی، برگ زرینی است که بر تارک تاریخ بهداشت، امداد و درمان سپاه پاسداران ثبت گردیده است. شیر مردان غیوری که در خلق صحنه‌های به یاد ماندنی نقش آفرین بودند و وظیفه حیاتی و خطری را در کنار رزمندگان و مدافعان دین و آیین و سرزمین‌شان برعهده داشتند و آن نجات جان و درمان جراحات و کاهش درد آنها بود. و در این همراهی و حضور، عده‌ای به شرف‌شهادت نایل آمدند و تعدادی هم در کسوت جانباز و ایثارگر با بار سنگین مسوولیت پاسداری از مرزهای زمانشان ماندند تا ادامه دهنده راهشان باشند.

کتاب شمیم ایثار، مجرعه خاطرات رزمندگان واحد بهداری سپاه پاسداران لشکر قدس گیلان در دوران هشت سال دفاع مقدس است که به همت معاونت بهداشت، امداد و درمان سپاه قدس گیلان، تهیه و به چاپ رسیده است. روایت‌های تلخ و شیرینی که در سینه هایشان حک شده بود و نجوای بی‌قراری داشت. عطر وصال می‌داد. همان خادمان بی‌ادعایی که با توأم کردن علم و عمل در عرصه‌های مختلف انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی حماسه‌های بی‌بدیل خلق کردند. این قاصدان شایسته و فرشتگان نجات در خط مقدم نبرد با کفر، دوشادوش سایر رزمندگان به دفاع از خاک مقدس میهن اسلامی پرداختند و گوشه‌ای از تاریخ پُر افتخار این مرز و بوم را رقم زدند.

باشد تا با ثبت خاطرات و سیر تکاملی این یادگاران سال‌های عشق و ایثار، راه و طریق عاشقی را به نسل‌های بعد بیاموزیم و حافظ خون شهیدان باشیم.

دکتر مسعود اسلامی

معاونت بهداشت، امداد و درمان سپاه قدس گیلان